

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[2006/11430]

Indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand september 2006
Erratum

In het *Belgisch Staatsblad* nr. 312 van 29 september 2006, blz. 50721, bericht nr. 2006/40309, Nederlandstalige tekst, moet als titel gelezen worden :

« Indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand september 2006 » in plaats van « Indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand augustus 2006 ».

In de Franstalige tekst moet als titel gelezen worden :

« Indice des prix à la consommation du mois de septembre 2006 » in plaats van « Indice des prix à la consommation du mois d'août 2006 ».

In de derde paragraaf van de Franstalige tekst dient gelezen te worden :

« La moyenne arithmétique des indices des quatre derniers mois, soit juin, juillet, août et septembre 2006 s'élève à 104.23 points » in plaats van « La moyenne arithmétique des indices des quatre derniers mois, soit juin, juillet, août et septembre 2006, s'élève à 104.23 points ».

SERVICE PUBLIC FEDERAL ECONOMIE,
P.M.E., CLASSES MOYENNES ET ENERGIE

[2006/11430]

Indice des prix à la consommation du mois de septembre 2006
Erratum

Au *Moniteur belge* n° 312 du 29 septembre 2006, page 50721, avis n° 2006/40309, texte néerlandais, il faut lire :

« Indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand september 2006 » au lieu de « Indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand augustus 2006 ».

Dans le texte français, il faut lire :

« Indice des prix à la consommation du mois de septembre 2006 » au lieu de « Indice des prix à la consommation du mois d'août 2006 ».

Dans le troisième paragraphe du texte français, il faut lire :

« La moyenne arithmétique des indices des quatre derniers mois, soit juin, juillet, août et septembre 2006, s'élève à 104.23 points » au lieu de « La moyenne arithmétique des indices des quatre derniers mois, soit juin, juillet, août et septembre 2006, s'élève à 104.23 points ».

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

VLAAMSE OVERHEID

Mobiliteit en Openbare Werken

[C – 2006/36546]

15 SEPTEMBER 2006. — Omzendbrief MOW/2006/01 betreffende het berekenen van de uurkost van aannemersmateriaal volgens de kostenschaal CMK-2003

Trefwoorden : Aannemingen van werken – verrekeningen – schadeclaims.

Omzendbrief MOW/2006/01 van 15 september 2006 betreffende de kostenschaal voor aannemersmateriaal CMK-2003 – Toepassing bij overheidsopdrachten voor aannemingen van werken.

De kostenschaal CMK-2003 kadert in de 10-jaarlijkse herziening van de kostprijzen en gebruikslasten van het materieel van burgerlijke bouwkunde.

Door de technische evolutie van het materieel en de bijhorende evolutie van de gebruikslasten, is het noodzakelijk de kostenschalen regelmatig bij te sturen.

De CMK-2003 is een aan de markt aangepaste (voornamelijk wat baggertuigen betreft) vertaling van de Duitse « Baugeräteliste 2001 » en vormt het meest recent en meest volledig document op prijstechnisch vlak.

Art. 1. Toepassingsveld :

Deze omzendbrief regelt de toepassing van de kostenschaal voor aannemersmaterieel CMK-2003.

De kostenschaal voor aannemersmaterieel CMK-2003 kan enkel worden toegepast wanneer op geen enkele andere wijze tot prijsvorming kan worden gekomen.

In geval van verrekeningen, van schadeclaims, van herzieningen van overeenkomsten, van bijwerken, van stillegvergoedingen,... zal – in deze volgorde – voor de prijsvorming een beroep gedaan worden op :

1. de aanbestedingsprijzen op zich;

2. overeen te komen prijzen op basis van de aanbestedingsprijzen. De aannemer baseert zich op de samenstelling van zijn aanbestedingsprijzen en bezorgt o.a. deze samenstelling, met de overeenkomstige materieelkost, voor de door de opdrachtgever aangeduide posten. Zo kan het nuttig zijn om bv. eenheidsprijzen van materieel, lonen en materialen te detailleren om op deze manier correcte overeen te komen prijzen te bepalen;

3. overeen te komen prijzen op basis van vergelijkbare werken of courante gangbare prijzen. In de context van onderhandelingen om overeen te komen prijzen te bepalen is het dus nuttig om prijzen (gedetailleerd of niet) van reeds gerealiseerde vergelijkbare werken (niet noodzakelijk van dezelfde aannemer) van andere contracten te beschouwen;

4. de toepassing van de kostenschaal CMK-2003, rekening houdend met de toepassingsmodaliteiten vervat in deze omzendbrief.

Deze kostenschaal kan enkel worden toegepast wanneer de opdrachtgever oordeelt dat de voorgaande evaluatiewijzen onmogelijk zijn, bijvoorbeeld in het geval van het gebruik van bijkomend niet courant gebruikt materieel of wanneer hij vaststelt dat de door de aannemer opgegeven rendementen niet beantwoorden aan de effectief gerealiseerde rendementen.

Art. 2. § 1. Algemene beginselen

De Confederatie Bouw heeft in 2005 de « Kostenschaal aannemersmaterieel CMK-2003 » gepubliceerd. Dit document vervangt de « Kostenschaal aannemersmaterieel CMK-93 » en houdt rekening met de wijzigingen van het aannemersmaterieel op technisch en economisch gebied.

De CMK-2003 is opgevat als een bedrijfseconomisch instrument dat de aannemers moet helpen bij het berekenen van de materieelkosten : het is een aan de Belgische toestanden aangepaste vertaling van de Duitse « Baugeräteliste 2001 ».

De CMK-2003 is gekenmerkt door volgende punten :

— Het materieel opgenomen in de CMK-2003 is aangepast aan het huidige beschikbare materieelpark en houdt rekening met de technische evolutie van de voorbije jaren.

— De materieelkosten worden berekend uitgaande van een « gemiddelde nieuwwaarde 2000 », jaarlijks aan te passen door middel van een index die rekening houdt met de evolutie van de aankooprijzen van dit soort materieel.

— De « gebruiksduur » van het materieel wordt uitgedrukt in :

o « aantal maanden van terbeschikkingstelling », gebruikt voor de berekening van de afschrijvingskosten en de herstellings- en onderhoudskosten. Een minimum- en maximumwaarde worden opgegeven voor het aantal maanden van terbeschikkingstelling;

o « aantal gebruiksjaren », wat een langere periode vertegenwoordigt dan het aantal maanden van terbeschikkingstelling, aangezien een materieel niet constant ter beschikking kan worden gesteld.

— De tijdseenheid waarin de afschrijvingskosten en de herstellingskosten in de CMK-2003 worden uitgedrukt, is de kalendermaand van terbeschikkingstelling. Voor het omzetten naar kleinere tijdseenheden wordt conventioneel aangenomen dat een kalendermaand van terbeschikkingstelling overeenstemt met 30 kalenderdagen, 21 werkdagen en 170 uren terbeschikkingstelling.

Het gebruik van de « CMK-2003 - Kostenschaal aannemersmaterieel » wordt aanvaard, mits inachtneming van de in § 2 tot 4 beschreven beperkingen en regels, voor kwesties van inzet van aannemersmaterieel en dit bij alle opdrachten van werken aangekondigd vanaf één maand na de datum van publicatie van deze omzendbrief.

Voor de opdrachten afgesloten vóór deze datum blijft de CMK-93 van toepassing overeenkomstig de voorwaarden bepaald in de omzendbrief « OW/96/01 » betreffende het berekenen van de uurkost van aannemersmaterieel. Kostenschaal aannemersmaterieel CMK-93 ».

De opdrachtgevende besturen worden verzocht, voor alle opdrachten van werken aangekondigd vanaf heden, in alle bijzondere bestekken onder de algemene administratieve aannemingsvoorwaarden een artikel 42 § 2, in te lassen met volgende tekst :

« Door zijn offerte aanvaardt de aannemer de toepassingsregels van de CMK-2003 - Kostenschaal voor aannemersmaterieel, zoals vastgesteld in de omzendbrief van 15 september 2006 voor het berekenen van de uurkosten van aannemersmaterieel bij het opstellen van verrekeningen, schadeclaims en herzieningen van de overeenkomst ».

Art. 2 § 2. Regels voor de berekening van de afschrijvings- en herstellingskosten op basis van de CMK-2003

1. De kosten voor terbeschikkingstelling van aannemingsmaterieel worden berekend uitgaande van de « materieelrekenwaarde » vastgelegd op 80 % van de gemiddelde nieuwwaarde in 2000 (vermeld in de CMK in de kolom « gemiddelde nieuwwaarde »), te vermenigvuldigen met de geldende aanpassingsindex van het jaar vóór de uitvoering van de werken.

De aanpassingsindex wordt jaarlijks gepubliceerd door de Confederatie Bouw; hij stemt overeen met de prijsevolutie van post 2900 van de door het NIS gepubliceerde afzetprijnsindex.

De gepubliceerde index voor een bepaald jaar « X » stemt overeen met het jaargemiddelde van de index van het voorgaande jaar (berekend voor de periode oktober van het jaar « X-2 » tot september van het jaar « X-1 »).

2. Bij de berekening van de maandelijks kosten voor terbeschikkingstelling van het aannemingsmaterieel wordt geen rekening gehouden, en dit in tegenstelling met de in de CMK-2003 gedefinieerde en gebruikte methode, met de intresten op het niet-afgeschreven kapitaal. Men moet beschouwen dat deze intresten inbegrepen zijn in de algemene kosten van de onderneming.

3. Voor een bepaald materieel worden de afschrijvingskosten per maand voor de terbeschikkingstelling berekend door de « materieelrekenwaarde » zoals onder punt 1 gedefinieerd te delen door het maximaal aantal maanden van terbeschikkingstelling vermeld in de CMK-2003 voor het materieel in kwestie.

4. Voor een bepaald materieel worden de reparatiekosten per maand terbeschikkingstelling berekend aan de hand van de materieelrekenwaarde, zoals vastgesteld in punt 1 hierboven, en van het maandelijks tarief voor reparatiekosten vermeld in de CMK-2003 voor het materieel in kwestie (forfaitair verhoogd met 40 % om rekening te houden met de sociale lasten). De aldus bepaalde reparatiekosten omvatten de lonen voor onderhoud en instandhouding van het materieel, de kosten voor vervanging van stukken (onderdelen of defecte uitrustingen) evenals alle kosten voor technische en andere controles.

De zogenaamde verbruiksgoederen, mits in achtname van de punten 7.1 en 7.2 in de CMK-2003 - inleiding (zoals zaagbladen, boorkoppen, diamantschijven), die niet opgenomen zijn in de uitrustingslijst van de CMK-2003, zijn niet inbegrepen in de voormelde reparatiekosten en mogen apart in rekening gebracht worden.

De loonkosten voor toezicht en klein onderhoud zijn evenmin inbegrepen in de voormelde reparatiekosten maar zij kunnen niet afzonderlijk worden aangerekend gezien die taken worden beschouwd als zijnde uitgevoerd door de operator en de daarop betrekking hebbende loonkosten in zijn uurloon begrepen zijn.

De kosten voor herstelling van schade door ongevallen of vandalisme zijn evenmin inbegrepen in de voormelde reparatiekosten, maar kunnen niet afzonderlijk worden aangerekend.

5. De kosten berekend volgens de CMK-2003, met inachtneming van de hierboven vermelde beperkingen, zijn het maximum aanvaardbare.

Deze kosten moeten verminderd worden, onder andere in de volgende gevallen :

a) wanneer uit de offerte van de aannemer lagere materieelkosten blijken dan op basis van de CMK-2003 en de onderhavige omzendbrief;

b) wanneer het materieel gehuurd wordt voor een lagere prijs dan berekend volgens de CMK-2003 en deze omzendbrief;

c) wanneer het materieel 1,5 maal ouder is dan de gebruiksduur of wanneer de ouderdom van het materieel niet bewezen wordt.

De afschrijvingskosten per maand van terbeschikkingstelling, berekend volgens de regels van punt 3 hierboven, worden dan verlaagd met 50 %.

De gebruiksduur wordt uitgedrukt als volgt : het aantal gebruiksjaren vermeld in CMK-2003;

d) wanneer de aannemer de bewijzen ter staving van de technische kenmerken, nodig om de materieelrekenwaarde te bepalen niet levert, mag de opdrachtgever deze materieelrekenwaarde dan met 25 % verminderen.

De opdrachtgever is gehouden strikt toe te zien op deze bewijsvoering.

6. Wanneer gebruik wordt gemaakt van de kostenschaal CMK-2003 voor de vergoeding van schade wegens stilstand van materieel ten gevolge van stopzetting van werken of vertraging in de uitvoering van werken ten oorzake van de opdrachtgever, dient rekening gehouden te worden met de voorwaarden 1 tot 5 hierboven vermeld om de kosten te bepalen voor de te vergoeden terbeschikkingstelling, zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van het koninklijk besluit van 26 september 1996, het algemeen bestek en het bijzonder bestek van toepassing op de overeenkomst.

Bovendien :

a) tijdens de vergoedbare periode mag geen enkele reparatiekost worden aangerekend. De vergoeding houdt de afschrijvingen, vermeerderd met 10 % voor onderhouds- en toezichtskosten, in;

b) binnen de vergoedbare termijn dienen twee perioden onderscheiden te worden :

1. de eerste tien kalenderdagen waarin de afschrijvingskosten worden berekend, op basis van de maximale terbeschikkingstellingsduur, zoals bepaald in punt 3 van deze paragraaf.

2. de eventuele stilleggingsdagen vanaf de elfde kalenderdag waarin de afschrijvingskosten worden berekend op basis van de in de CMK-2003 opgenomen gebruiksduur, uitgedrukt in maanden (door de materieelrekenwaarde, gedefinieerd in punt 1, te delen door 12 keer het aantal jaren gebruiksduur).

c) tijdens de vergoedbare periode worden verlofperiodes van minstens een week (inhaalverlof inbegrepen) vergoed volgens de modaliteiten vervat in punt 6.b.2 van deze paragraaf.

Art. 2 § 3. Regels voor de berekening van de andere terbeschikkingstellings- en gebruikskosten van aannemersmaterieel op basis van de CMK-2003

1. Kosten voor energie en smeermiddelen

a) Energiekosten

Voor een gegeven materieel worden de energiekosten verbonden aan het gebruik van dit materieel berekend volgens het motorvermogen van dit materieel zoals bepaald in de CMK-2003, het gemiddeld energieverbruik per vermogens eenheid, zoals weergegeven in de volgende tabel, en de kostprijs van de energie op het ogenblik van het gebruik van het materieel.

Gemiddeld energieverbruik van het aannemersmaterieel

(per kW vermogen en per uur effectieve werking, met draaiende motor op normaal werkregime van het tuig)

Gemiddeld verbruik per kWh	Diesel	Benzine	LPG	Elektriciteit
Voertuigen	0,16 l	0,18 l	0,22 l	1 kW
Machines	0,20 l	0,23 l	0,28 l	1 kW

Wordt als voertuig beschouwd, in termen van energieverbruik, personenauto's, minibussen, autobussen, autocars, lichte vrachtwagens, vrachtwagens en trekkers van opleggers.

Wordt als een machine beschouwd, in termen van energieverbruik, het aannemersmaterieel dat niet als voertuig wordt beschouwd.

Wanneer het brandstofverbruik uitgedrukt wordt per uur terbeschikkingstelling van het materieel zijn de waarden hierboven te vermenigvuldigen met de verhouding « aantal uren effectieve werking (met draaiende motor) / aantal uren terbeschikkingstelling.

b) Kostprijs van de smeermiddelen

De kostprijs van de smeermiddelen wordt forfaitair geraamd op 10 % van de brandstofkosten.

2. Diverse kosten met betrekking tot het materieel

2.1. Verzekeringen, belastingen, taksen, enz.

De kosten voor verzekeringen, belastingen en taksen worden forfaitair berekend op basis van de afschrijvingskosten per maand van terbeschikkingstelling, zoals vastgesteld in § 2.3, op basis van de CMK-2003.

Het forfaitair percentage waarover sprake wordt als volgt bepaald :

— 30 % voor personenauto's, minibussen, autobussen, autocars, lichte vrachtwagens, vrachtwagens en trekkers van opleggers en aanhangwagens en die ook ingeschreven zijn;

— 20 % voor de andere tuigen onderworpen aan de inschrijving om de openbare weg te gebruiken en die ook effectief ingeschreven zijn;

— 12 % voor de tuigen die de openbare weg niet gebruiken. Wordt beschouwd als materieel dat de openbare weg niet gebruikt, elk materieel dat niet ingeschreven is.

De kosten voor verzekeringen, belastingen, taksen, enz. komen in aanmerking voor de vergoeding bij het stilleggen van materieel (ten gevolge van het stopzetten van de werken of een vertraging in de uitvoering ten oorzake van de opdrachtgever) tijdens een periode van terbeschikkingstelling.

2.2. Kosten voor bediening

De prestaties van het bedieningspersoneel worden afzonderlijk verrekend. Hierin is tevens de tijd begrepen die nodig is voor klein onderhoud en smering.

3. Kosten voor overuren

Kosten van materieeloveruren zijn gelijk aan kosten van het normaal uur terbeschikkingstelling. De inleiding van de CMK bepaalt dat overuren pas beschouwd worden als dusdanig in het geval van een terbeschikkingstelling boven 170 u per maand. Voor kleinere tijdseenheden wordt conventioneel overeengekomen dat dit overeenstemt met een terbeschikkingstelling boven 8 u per dag of 40 u per week.

Conform de bepalingen vermeld in de inleiding van de CMK-2003 is nochtans geen enkel overuur verschuldigd voor het volgend materieel : transformatoren, leidingen en tanks voor lucht- en watertoevoer, balansen, sanitairwagens, barakken, gereedschapsloodsen, bergplaatsen, containers, steigerwerk, kantoorinstallaties, meet- en controleapparaten, voertuigen voor personenvervoer.

Art. 2 § 4. Bijzondere regels bij specifiek materieel

1. Voor kabelkranen (groep C.1.4 van de CMK-2003) en drijvend materieel (hoofdgroep G van de CMK-2003) kan de levensduur worden verlengd in het geval van een grondige renovatie. De verlenging wordt bepaald pro rata van de renovatiekosten tot de materieelrekenwaarde, gedefinieerd in paragraaf 2, punt 1, indien de renovatiekosten meer dan 20 % bedragen van deze materieelrekenwaarde.

2. Voor de terbeschikkinggestelde vrachtwagens (groepen P2, P3 en P4 van de CMK-2003) door ondernemingen die niet behoren tot de bouwsector (bv. verhuurders van materieel of professionele transporteurs), is het de opdrachtgever toegelaten om de berekening van de afschrijvingskost volgens § 2.3 te wijzigen om rekening te houden met voordeliger terbeschikkingstellingsvoorwaarden (bv. in het geval van een terbeschikkingstellingsduur van meer dan 170 u per maand) dan deze in de bouwsector op dewelke het barema CMK-2003 is gebaseerd.

3. Voor de kosten voor baggermaterieel (subgroepen G.0.0, G.0.4 en groep G1 van de CMK-2003), pompen (groepen T.0, T.1 en T.2 van de CMK-2003) en generatoren (groep R.0 van de CMK-2003) zijn de toepassingsregels van de CMK-2003 en de huidige omzendbrief gebaseerd op een werkregime (W), conventioneel bepaald op 80 uur per week (W = 80).

Voor een inzet (I) (aantal werkuren per week) verschillend van 80 uur per week geldt het volgende :

3.1. Afschrijvingskosten

Deze worden aangepast met de coëfficiënt (a) onder volgende voorwaarden:

Als $I \leq 80 \rightarrow a = 1$

Als $80 < I \leq 120 \rightarrow a = 1 + \frac{(I - W)}{100}$

Als $I > 120 \rightarrow a = 1,4$.

3.2. Reparatiekosten

Deze worden aangepast met de coëfficiënt (r) van de formule:

$$r = 1 + 0,8 * \frac{(I - W)}{W}$$

Voor $I = 40 \rightarrow r = 0,60$

$I = 80 \rightarrow r = 1$

$I = 120 \rightarrow r = 1,40$

$I = 168 \rightarrow r = 1,88$

4. Voor het baggermaterieel (subgroepen G.0.0, G.0.4 en groep G1 van de CMK-2003) worden de wekelijkse kosten bekomen door het maandelijks tarief te delen door 4,33 weken.

5. Voor cutterzuigers (subgroepen G1.1 en G1.2 van de CMK-2003) wordt als technisch kenmerk de som van het vermogen van de baggerpompen, de onderwaterpompen, de cutter en de eventuele jetpompen aangenomen.

6. Voor de sleephopperzuigers (subgroep G1.3 van de CMK-2003) is het in de CMK-2003 vermelde percentage « maandelijks tarief voor reparatiekosten » ten bedrage van 1 % van toepassing op sleephopperzuigers met een laadvermogen tot en met 3.000 ton. Voor een laadvermogen groter dan 3.000 ton gelden volgende percentages :

* 3.000 T < laadvermogen = 6.000 T : 0,95 %

* 6.000 T < laadvermogen = 9.000 T : 0,90 %

* 9.000 T < laadvermogen = 12.000 T : 0,85 %

* 12.000 T < laadvermogen = 15.000 T : 0,80 %

* laadvermogen > 15.000 T : 0,75 %

Art. 3. Toepassing bij verrekeningen

In alle gevallen gebruikt de aannemer tuigen aangepast aan de werken, zowel wat betreft hun aantal, hun vermogen, hun rendement en hun efficiëntie.

Materieelkosten

Voor de verantwoording van de verrekeningen baseert de aannemer zich op de samenstelling van zijn aanbestedingsprijzen en bezorgt hij o.a. deze samenstelling, met de overeenkomstige materieelkosten voor de door het opdrachtgevend bestuur aangeduide posten. Indien het opdrachtgevend bestuur echter oordeelt dat de verantwoording op basis van de inschrijving van de aannemer onmogelijk is, bijvoorbeeld bij gebruik van bijkomende tuigen of indien het vaststelt dat de door de aannemer opgegeven rendementen niet beantwoorden aan de effectief gerealiseerde rendementen, dan kan het de aanwending toestaan van de zogenaamde « Kostenschaal aannemersmaterieel CMK-2003 », volgens de regels van deze omzendbrief om de prijs van het materieel te rechtvaardigen.

Kosten voor vervoer, laden en lossen, monteren en demonteren van het materieel

Indien het materieel voor de werken die het onderwerp uitmaken van de verrekening speciaal dient aan- en afgevoerd te worden, kunnen de kosten hiervoor afzonderlijk verrekend worden.

Opstellen van de verrekening

De overeen te komen prijzen moeten worden bepaald op het ogenblik dat de verrekening wordt opgesteld of op het ogenblik dat de werken worden uitgevoerd indien de verrekening later gebeurt, en worden vervolgens herleid tot hun waarde op datum inschrijving door deling door de herzieningscoëfficiënt geldig voor de betreffende werken op de datum van hun uitvoering voor zover een herziening van toepassing is op de betrokken posten.

Zij worden vastgesteld op basis van :

— de arbeiderslonen en de materiaal- en materieelkosten (berekend volgens deze omzendbrief), totaal te vermeerderen met 17 % om rekening te houden met de algemene kosten en winst van de aannemer,

— de onderaannemingskosten die mogen worden verhoogd met 10 % om rekening te houden met de algemene onkosten en de winst van de hoofdaannemer. Deze verhoging blijft beperkt tot het eerste onderaannemingsniveau (deze verhoging is niet toepasbaar op elk niveau van onderaanneming).

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,
K. PEETERS